

El règim dels verbs

O racions com *L'alcalde de Vallhonesta ha dimittit el seu càrrec* o *L'actual príncep regnant havia succeït a la seva mare*, habituals en la informació periodística, sorprenen, algunes vegades, els lectors, que se'ns adrecen per tal de demanar-nos confirmació de la legitimitat d'aquestes construccions. Així, ara darrerament, ens pregunten: *¿s'ha de dir realment ha dimittit el seu càrrec*, talment com diríem *ha deixat el seu càrrec*, o bé caldria dir *ha dimittit del seu càrrec* talment com diem *ha desistit del seu càrrec*?

Creiem que val la pena de respondre a aquesta pregunta amb un comentari de caràcter general. Tal com tenim ocasió de comentar sovint, en l'ús dels verbs cal tenir sempre en compte el règim de cada un d'ells, és a dir, la relació de dependència d'aquests verbs amb els seus complements. Hi ha verbs, com *nèixer* o *caure*, que no es poden usar sinó amb valor absolut, n'hi ha, com *comprar* o *vendre*, que demanen un complement directe o acusatiu, el qual s'introdueix sense cap preposició, i n'hi ha d'altres, encara, que regeixen determinades preposicions, especialment *a*, *en* i *de*, i també en alguns casos *amb*, *sobre*, *per*, etc., com *contribuir* (a una empresa), *consistir* (en un detall), *queixar-se* (del soroll), *comptar* (amb els amics), *dissertar* (sobre una matèria), *interessar-se* (per una qüestió). No és gens infreqüent que un mateix verb admeti dos o més règims diferents. Podem dir, així, *Parlar d'una qüestió* o *Parlar sobre una qüestió*. El Diccionari Fabra admet, al costat de *Contestar a una carta* (amb el verb usat absolutament), *Contestar una carta* (amb el verb regint acusatiu). I la

Gran Enciclopèdia Catalana, al costat de *La marquesa succeï al marquès en la possessió del castell*, admet també *La marquesa succeï el marquès en la possessió del castell*.

L'ús —la pràctica de l'idioma— determina en la majoria dels casos el règim dels verbs. Tothom dirà, d'una manera mecànica, *Critiquen la política*, *Es dediquen a la política*, *Pensen en la política* i *Parlen de política*, amb cada verb regint el complement que li correspon, sense ni tenir noció del règim verbal. Però, com he dit, això s'esdevé en la majoria dels casos, no pas en tots. N'hi ha, efectivament, de dubtosos i poc segurs. *¿Què cal fer, aleshores, si dubtem, per exemple, del règim del verb dimittir?* Consultar el diccionari. Obrim, així, el Diccionari normatiu i hi llegim: «*dimittir* (verb) tr(ansitiu). Renunciar (un càrrec). *Ha dimittit el càrrec de secretari.* / *Abs. (emprat absolutament). El president ha dimittit.*» No ens pot restar cap dubte, doncs, sobre com s'ha de construir el verb *dimittir*: com *abandonar* i no com *desistir*.

La capacitat d'expressió del llenguatge, però, supera tots els esquemes previsibles. No és, per tant, estrany que més d'una vegada els nostres dubtes persisteixin un cop consultat el diccionari, especialment en una qüestió tan complexa com la de les diverses preposicions que poden regir certs verbs. Però sempre s'ha de començar per aquí: consultant el diccionari i llegint detingudament tots els exemples que il·lustren les definicions, que són sovint els que resolen més clarament els nostres dubtes.

Albert Jané